

TAG UG/Uwch

1373/51

CYMRAEG: IAITH GYNTAF CY3
DEFNYDDIO'R IAITH, A BARDDONIAETH
(Papur Ysgrifenedig)

P.M. DYDD IAU, 19 Mai 2011

2 awr

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn, bydd angen llyfryn ateb 12 tudalen arnoch chi.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r farddoniaeth na geiriaduron yn yr arholiad hwn.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Atebwch y **ddau** gwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y llyfryn ateb a ddarperir.

Pan fo gofyn i chi fynegi barn neu safbwynt dylech roi eich rhesymau drostynt a chyfeirio at farn eraill lle bo'n briodol.

Bydd y marcio yn ystyried ansawdd eich iaith a'ch mynegiant yn eich atebion.

Awgrymir eich bod yn treulio $\frac{3}{4}$ awr ar Adran A ac $1\frac{1}{4}$ awr ar Adran B.

Dylech dreulio 15 munud yn cynllunio eich traethawd yn Adran B.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Adran A

Defnyddio Iaith

1. Atebwch **bob** rhan o'r cwestiwn hwn. Cewch eich gwobrwyo am greu brawddegau sy'n ieithyddol gywir.

(a) Defnyddiwch y canlynol mewn brawddegau gwreiddiol, **un** ymhob brawddeg, i ddangos yn eglur eu hystyron a'u defnydd: [10]

mai
darllenir
cânt
na fyddai
gennyt

(b) Mae **dau** wall ymhob un o'r brawddegau isod. **Lluniwch dair colofn:** yn y gyntaf nodwch y camgymeriad, yn yr ail cywirwch ef, ac yn y drydedd nodwch eich rheswm dros gywiro. [20]

(i) Dylai'r atebion roddir ar y daflen hon fod yn seiliedig ar waith ymchwil chwi yn ystod y tymor.

(ii) Gwelais plentyn yn eistedd wrth ei hun yn yr orsaf drên.

(iii) Ni allwn i fynd i weld y ddrama sy'n cael ei llwyfannu heno am fod dim arian gennyf.

(iv) Caf, wrth ddarllen y gerdd, mwynhad arbennig, er na chaiff fy ffrind yr un pleser wrth ei ddarllen.

(v) Os byddai'r disgyblion wedi chwarae'n dda, byddai canlyniadau'r gêm wedi bod mor llwyddiannus â erioed.

(c) Dyma ddarn o adolygiad nofel a gyhoeddwyd yn ddiweddar.

Mae **deg gwall** yn yr adolygiad. Ailysgrifennwch y darn gan **danlinellu** pob gwall a **gywirwyd**. [10]

Dyma nofel gelfydd, gafaelgar sy'n ymwneud a pherthynas pobl â'i gilydd. Dychwelyd i'r dref lle caiff ei magu a wna Carol ar ôl blynyddoedd yn Lloegr. Mae'n ailgyfarfod â Helen sy'n gweithio yn y gwaith cemegol, a Luc, archeolegydd. Deuir clymau'r gorffennol a'r presenol i'r wyneb gan achosi tyndra a sylweddolwn mai nid yr hyn y tybiwn yw'r gwirionedd.

Ardal Amlwch yw'r lleoliad gyda digwyddiadau Gŵyl y Llychlynwyr yn y cefndir. Mae'r awdures wedi edrych y ffeithiau gwyddonol i fyny a'i defnyddio i gyfoethogi'r nofel. Mewn canlyniad mae hon yn nofel drawiadol.

Adran B**Barddoniaeth**

2. Ysgrifennwch draethawd ar **un** o'r canlynol.

Wrth ateb, dylech gofio:

- *defnyddio nifer digonol o gerddi (o leiaf dair cerdd) wrth ymateb i ofynion y cwestiwn*
- *dadansoddi arddull*
- *cymharu gweithiau'r beirdd lle bo'n briodol*
- *defnyddio termau beirniadaeth lenyddol a dyfyniadau.*

Naill ai

(a) Trafodwch sut y mae cerddi **Waldo Williams a T.H. Parry-Williams** wedi'ch **sbarduno i feddwl** o ran eu **themâu** a'u **syniadaeth**. Dylech gyfeirio hefyd at **arddull** y beirdd yn y cerddi hyn. [80]

Neu

(b) Yn y gerdd 'Sgrifen yn y Tywod' y mae'r bardd Iwan Llwyd yn **cyfleu yn glir ei ymateb** i ryfel. Trafodwch y **gerdd hon** a'i **chymharu** â **dwf gerdd** arall, un o waith **Gerallt Lloyd Owen** ac un o waith **Ceri Wyn Jones** sy'n dangos eu **hymateb hwythau i ryfela a'i effeithiau**. Cofiwch gyfeirio at effeithiolrwydd yr **arddull** yn y cerddi. [80]

TAG UG/Uwch

1373/51-A

CYMRAEG - IAITH GYNTAF CY3

WELSH - FIRST LANGUAGE CY3

DEFNYDDIO'R IAITH, A

BARDDONIAETH

USE OF LANGUAGE, AND POETRY

(Arholiad Ysgrifenedig)

(*Written Examination*)

P.M. DYDD IAU, 19 Mai 2011

P.M. THURSDAY, 19 May 2011

2 awr

2 hours

Er gwybodaeth i'r Swyddog Arholiadau
For the attention of the Examinations Officer

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn, bydd angen llyfryn ateb 12 tudalen arnoch chi.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r farddoniaeth na geiriaduron.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Atebwch y **ddau** gwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y llyfryn ateb a ddarperir.

Pan fo gofyn i chi fynegi barn neu safbwynt dylech roi eich rhesymau drostynt a chyfeirio at farn eraill lle bo'n briodol.

Bydd y marcio yn ystyried ansawdd eich iaith a'ch mynegiant yn eich atebion.

Awgrymir eich bod yn treulio $\frac{3}{4}$ awr ar Adran A ac $1\frac{1}{4}$ awr ar Adran B.

Dylech dreulio 15 munud yn cynllunio eich traethawd yn Adran B.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

ADDITIONAL MATERIALS

In addition to this paper, you will need a 12 page answer book.

Copies of the poetry studied and dictionaries are not permitted.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Use black ink or black ball-point pen.

*Answer the **two** questions.*

Write your answers in the answer booklet that is provided.

Where it is necessary to express your opinions you should give reasons for them and refer to the opinions of others when appropriate.

You are reminded that assessment will take into account the quality of written communication in your answer.

You are advised to spend $\frac{3}{4}$ hour on Section A and $1\frac{1}{4}$ hours on Section B.

You should spend 15 minutes to plan your essay in Section B.

INFORMATION FOR CANDIDATES

The number of marks is specified in brackets at the end of each question or part-question.